

СПРАВА Л. КРАВЧУКА НАБИРАЄ НОВОГО ОБОРОТУ

Київ (УНІАН). — У четвер, 10-го жовтня, голова парламентарної Комісії з питань боротьби зі злочинністю Григорій Омельченко провів пресову конференцію, на якій продемонстрував, наприклад, журнал «Фокс», у якому надруковано статтю мешканця ЗСА Михайла Шнайдер про вивезення в грудні 1995 року колишнім Президентом України Леонідом Кравчуком 30 млн. дол. у валізі до Ізраїля. Ця твердження передували російській газеті, а вслід за ними й українській. Однак Л. Кравчук із валізою проступав, оскільки у валізі неможливо помістити 30 млн. дол. Крім того, Л. Кравчук у 1995 році взагалі не їздив до Ізраїля. Він був там усього один раз у 1993 році.

Григорій Омельченко також сказав, що факт вивезення колишнім Президентом Л. Кравчуком грошей не підтверджено. Проте, зазначив він, колишній керівник конвою «Бласко» Павло Кудюкін 4-го листопада 1993 року дійсно переказав 99,662 дол. на зашифрований валютний рахунок, шифр

СБУ не підслухує, а захищає громадян

Київ (Р.Р.). — У четвер, 3-го жовтня, Служба Безпеки України оприлюднила заяву, у якій спростовує повідомлення газети «Кієвські Ведомості», що підслухує апаратуру, встановлену в службовому кабінеті першого заступника міністра внутрішніх справ України Леоніда Бородинця, встановлено «не без зусиль СБУ».

СБУ спростовує також твердження адвокатів конульного радника О. Мороза Віктора Боженера про виявленні ними підслухових приладів в їхньому тимчасовому мешканці в Одесі під час судового процесу. СБУ пояснює на те, що окрім слід, адвокати не мають жодних доказів цього факту, які й причастності до цього СБУ.

(Закінчення на стор. 3)

УРП пропонує доктрину розвитку України

Київ (Р.Р.). — Тут у середу, 9-го жовтня, Українська Республіканська Партія (УРП) запропонує урядовим чинникам свою «Соціально-економічну доктрину розвитку України».

Голова УРП Богдан Ярошинський під час зустрічі з журналістами сказав, що програма УРП базується «на принципах національного солідаризму — справедливого розподілу трудових і набутих економічного поступу між усіма суспільними групами». Серед складників економічної політики визначальне місце має мати політика структурної перебудови. Всі інші складники цілісної економічної політики України необхідно перелічити з урахуванням конкретних цілей.

Першочерговою загальнодержавною справою УРП вважає зменшення податків за рахунок відмови від «соціалістичної структури бюджету» і законодавче закріплення верховної межі оподаткування на рівні 25 відсотків.

У програмі УРП пропо-

нується ряд невідкладних заходів для полегшення кризи платіж, реформування кредиторсько-банківської системи, здійснення приватизаційних процесів, розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і економічного господарства. УРП наголошує на необхідності відмови від «руйнівної експансії» державних облігацій, послідовного тримання твердої грошово-кредитної політики Національного Банку України, забезпечення умов конкуренції і контролю за діяльністю монополістів.

Парламентаристів від УРП мають намір домагатися законодавчого розрізнення мінімального розміру зарплатної платні на рівні не нижчому від обурюваної межі мінімального забезпечення, зняття штучних обмежень на зростання зарплат в і фондів споживання у виробничій сфері.

За словами Б. Ярошинського, УРП стає в опозицію до державної влади, оскільки не бачить ніяких спроб з її боку розв'язати проблеми української економіки.

Екзекютива УАКР відбула наради

Нью Йорк (Р. Барановський). — Тут у суботу, 21-го вересня ц.р., відбулися наради Екзекютиву Української Американської Координаційної Ради, якими провадила голова Уляна Дячук. У нарадах взяли участь також голова Крайової Ради д-р Богдан Шенубач і заступник голови Володимир Сохан.

Після прийняття порадку наради і протоколу з попередніх нарад, що його прочитав протоколярний секретар Осип Трут, звітували члени Екзекютиву.

Про діяльність бюро УАКР у Вашингтоні звітнув директор Ігор Гавдяк. Брав активну участь у відзначенні 5-ої річниці державності України як один з голов Координаційного комітету свята. Брав участь у конференції спонсорів Центром для міжнародних стратегічних студій і Вашингтонською Групою, на якій виступили колишній амбасадор ЗСА в Україні Р. Попадюк, А. Каратинський і О. Гаврилович. Був на прийнятті в посольстві України у Вашингтоні і на прохання амбасадора, передав йому список членів Екзекютиву і інших керівників органів УАКР, які повинні були дістати запрошення на цю імпрезу. Був головним організатором і

(Закінчення на стор. 3)

НБУ припинив підтримку гривні

Київ. — Національний Банк України припинив підтримку курсу гривні, віддавши нововведеним грошовою одиницю на милість валютного ринку, повідомив 10-го жовтня агентство Рейтерс, покликаючись на представника НБУ Миколу Мельничука.

Минулого тижня банк, переставши продавати долари, почав їх купувати і це, за словами М. Мельничука, спричинило різке підвищення попиту на долари і деяке падіння курсу гривні.

10-го жовтня на київській валютній біржі гривня обмінювалася за курсом 1.77 до одного долара, що є на одну копійку вище від курсу, який тримався від часу її запровадження. Перше падіння сталося 7-го жовтня, коли за один долар давали 1.774 гривні. Наступного дня курс підвищився до 1.768, а це через день знову впав до 1.769.

М. Мельничук сказав, що важко передбачити майбутній курс гривні, який залежатиме від впливу і відплату капіталу в Україні. Рух капіталу визначається стабільністю в економіці, додав він.

Представник НБУ повідомив, що Україна веде тепер переговори з Міжнародним валютним фондом щодо припинення гривні до твердої валюти. Обговорюється також і те, як зробити з часом нову українську грошову одиницю конкурентною.

За словами М. Мельничука, від серпня серпня до 4-го жовтня НБУ витратив 200 млн. дол. на підтримку курсу гривні, щоб довести, що грошова реформа успішна. Банк хотів запобігти паніці серед українських громадян, які добре пам'ятають давальцю карбованця відразу після його запровадження.

Ще однією причиною збільшення попиту на долари є те, що під час запровадження гривні від 2-го до 16-го вересня з тіньовою економікою вилучено багато грошей, які перетнули були поза фінансовою системою України, сказав М. Мельничук.

Попередній голова Верховної ради Криму Євген Супрунук сказав собі обов'язком перед тим підписати прохання депутата, який не подобалося його прокурорське становище. Завдя С. Супрунука про резигнацію зачитав перед парламентаріями виконуючий обов'язки голови Редар Чубаров, оскільки С. Супрунук перебував в лікарні після того, як наприкінці серпня його викрили і побили невідомі особи. Фракція кримсько-татарських депутатів Куртталі у голосуванні участі не брала.

У зв'язку з відходом С. Супрунука, 11 з 13 членів Президії тех зрезиували.

Китайці ігнорують гасло „Одна родина — одна дитина“

Пекін. — Згідно з прогнозами Фонду ООН в ділянці народонаселення і демографічних проблем, до 2050 року населення планети становитиме від 7,9 до 11,9 бль. осіб. А в Китаї на кінець 1995 року мешкало 1 бль. 211 млн. осіб. Коментуючи цю цифру, китайська преса змусила визнати, що винуте владу ще в 1979 році гасло „Одна родина — одна дитина“ не виявилось належним чином ефективним.

Як відомо, в країні протягом багатьох років проводиться тверда політика обмеження народжуваності. Зокрема практикуються примусові абортів, великі грошові карі, а однією з методів народонаселення є всякі допомоги та привілеї. Однак, незважа-

ючи на всі ці заходи, в сімейних місцевостях родини дали збільшуватись, бо там панує традиція, що в кожній родині повинен народитись син — спадкоємець роду. Отже, кількість дівчаток росте до того часу, поки не народяться хлопчик.

Теперішня статистика свідчить, що кожна китайська жінка народжує в середньому двоє дітей. Якщо ці темпи не вдасться стримати, то до 2000 року в Китаї буде нараховуватись щонайменше 1 бль. 279 млн. осіб.

Збільшення населення неминуче загострить економічні і соціальні проблеми країни, адже в Китаї, де зосереджено 20 відсотків населення планети, припадає тільки 7 відсотків орних земель.

Л. КУЧА ПОЯСНИВ ПРОГРАМУ УРЯДУ

КИЇВ. — (Р.Р.). — У середу, 9-го жовтня, коментуючи програму Уряду, Президент України Леонід Кучма зазначив, що в ній не вдалося шльком уникнути декларативності, але і не ставалося задання „заглиблюватися у конкретку проблему“. Адже для виконання певних задекларованих кроків Уряд повинен ще знайти шляхи їх фінансування, оскільки „доплаткових фондів у держав немає“. За словами Президента, програма Уряду повинна дати відповіді на питання, які хвилюють суспільство. Невдовзі її розгляне Верховна Рада і програму буде удосконалено з урахуванням зауважень з боку парламентаріїв.

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ І. БАГРЯНОГО

КИЇВ. — Тут, а також у Сумах та Охтирці, відбулися прощальні заходи з 90-річчям від дня народження видатного українського письменника, громадського діяча Івана Багряного. В Музеї-Архіві Літератури і Мистецтва відкрито документальний виставку, де представлено рукописи творів, особисті речі та твори, видані за короною. Виставку організувала Спілка Письменників України, Міністерство Культури і Мистецтва та Український державний центр культурних ініціатив.

ЗМІНИЛИСЯ СТАНОВИЩЕ УПІ КЛ

РІВНЕ. — Патріарх Української Православної Церкви Київського Патріарху Філарет під час відвідин

ДЖЕЙМС ГАДЕН, МОЛ., ЧОЛОВІК убитий в Камбоджі 15-го січня 1995 року американки Сузан Гінзберг-Гадден, професора Техаського університету, написав листа-прохання до короля Нородона Сіганука, щоб помилував обидвох чоловіків звинувачених у цьому вбивстві. У відповідь на його листа Н. Сіганук погодився на помилування Ханга Чіна і Сока Кфокка, колишніх бійців Хмер руж, які засуджено на 15 і 18 років ув'язнення. Д. Гадден сказав, що за помилуванням звернувся тому, не б'ється ці два били винними у напад на них і інших туристів, всіх нападників було прибито 15 осіб, а серйозно був також гід камбоджець.

Сербі признаються до вини

Београд, Сербія. — У понеділок, 14-го жовтня, проурядова газета опублікувала звіт, в якому вперше стверджує, що сербські переможні війська чинили звірства в 1991 році після зайняття хорватського міста Вуковар.

Газета „Дневни Телеграф“ надрукувала статтю, в якій цитує неназваного жовтня, котрий сказав, що бачив, як явні серби грабували та знущалися над хорватськими чоловіками відтак їх розстрілювали поблизу згаданого місцевості.

Ця вість надрукована на першій сторінці названої газети вказує, що сербський президент Слободан Мілошевич так піддається міжнародному тиску та з часом такі відвад під суд тих, які чинили ті воєнні звірства

та котрих видачі домагався Міжнародний трибунал в Гаї. Міжнародний трибунал звинуватив у воєнних злочинах полковника Веліслава Сліванчанина та двоох інших старшин югославської армії за вбивств понад 200 чоловіків у селі Овчара недалеко від Вуковара. Офіційні чинники Організації Об'єднаних Націй заявили ще 7-го жовтня, що відкрили спільну могилу, в якій було поховано понад 200 жертв.

С. Мілошевич, який від часу припинення воєнних дій на Балканах намагався поволично утвердити свою владу, так само поволично відсавує від влади політичних і військових керівників, які в бульварі тиску та з часом такі відвад під суд тих, які чинили ті воєнні звірства

В Україні (3 інформації УНІАН)

ЗВІНУВАНИЙ ВТІК ІЗ СУДОВОГО ПРИМІЩЕННЯ

ЗАПОРІЖЖЯ. — У Комунальському районному суді міста засуджено злочинця, який грабував по мешканця та людей на вулицях. Після винесення вироку, підсудного наодинці з вартовим залишили в залі суду до приїзду „воронка“. Машина довго не було і вартовий застав. Підсудний переступив через нуду і шшов геть. Вартовий тим часом спокійно сів. Того ж дня втікача спіймали і тепер його судитимуть ще й за втечу.

Л. КОСАКІВСЬКИЙ ЗНОВУ ПРЯМУЄ ДО ВЛАДИ

КИЇВ. — Через відсутність кворуму знову не відбулася сесія Київської Миської Ради, скликаєна зльєним з посту Л. Косаківського. Із 68 депутатів зареєструвалося 14. Відносина більшість депутатів (37) на чолі з Володимиром Бондаренком збиралася в іншій залі та провели засідання. Л. Косаківський запропонував припинити два нелегітими засідання і спільно розв'язати питання про призначення заступника голови Київської Миської Ради. Він сказав, що коли депутати не погодяться на конструктивну співпрацю то він запропонує Верховній Раді припинити уповноваження Ради і призначити нові вибори. Депутати не погодилися на співпрацю з Косаківським.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІКАРІ ТЕЖ УЧАТЬСЯ В УКРАЇНІ

ЕНАКІЄВО, Донбас. — Тут живе і працює славетний хірург Борис Стісний, який дуже апаратно вилікує хворих з переломами та зовнішнього судилова. Усіх хворих він ставив на ноги. Невдовзі мист відвідав група американських лікарів, які в продовж двох тижнів знайомилися з метою роботи хірурга Б. Стісного. Тепер він задумався над питанням, як поєднати методу лікування українського лікаря і виготовлення протезів в Україні за проектом знавців ЗСА.

ПРОВИНУ ВІЗНАВ — І НА ВОЛІ

ДОНЕЦЬКЕ. — Лідер донецьких страйкарів Михайло Крилов визнав свою провинку в тому, що організував протест шахтарів. Він по-

Рівненщині сказав, що становить УПЦ КП з прийняттям Конституції України змінилося. На сьогодні, сказав Патріарх, основним завданням для УПЦ КП є побудова міцної держави і єдиної в ній Православної Церкви. Він висловив надію, що переговори між керівниками Церков вешті приведуть до об'єднання УПЦ КП і УАПЦ. Рівненщині Патріарх Філарет відвідав з метою посвячення новообудованого храму у місті Радивиліві.

ПЕРЛИНА СЕРЕД СТАРОВИННИХ МІСТ

КРЕМЕНЧУК. — Місто відзначало своє 425-ліття і в цей день на оній з вулиць, з'явилася 425 каштанів, посаджених з нагоди ювілею. Врочисті ковілєйні збори були не зовсім традиційні. Адже колись давно Кременчук був містом запорозьких козаків. Тут вони будували флотилію човнів-чайок, плавали по Дніпру і Чорному морю. Пізніше в місті з'явився вагонобудівельний завод і впродовж останніх 120 років місто стало промислово-індустріальним центром. Сьогодні місто налічує 247,000 людей. На врочистостях проголошено, що Миська Рада надає звання, Почесний громадянин міста Кременчук трьом добре відомим на Полтавщині людям: Миколі Залудяков, який є головою обласної адміністрації; начальником житлово-будівельного підприємства Володимирі Матійчиною та ветераном війни Георгієм Сіснєву.

НОВИЙ ЕТАП СПІВПРАЦІ

ЛЮБІЦЬ. — Амбасда України в Польщі стала ініціатором початку взаємовигідної співпраці Радомської воєводства Польщі з Волинською областю України. Сторони підписали про те договір і вже провели арматор „Міст“ 96“. Участь взяли українські і польські підприємці. Виступаючи на відкритті арматору, амбасадор України в Польщі Петро Сардачук і вєвода Радомської Збігнєв Кузьмюк підкреслили, що вже 36 польських вєводств із 49-ох налагають двосторонню співпрацю з різними областями України, зокрема, Харківською, Луганською, Одеською і Херсонською.

В АМЕРИЦІ У СВІТІ

МІНУЛОГО ЧЕТВЕРГА, 10-го жовтня, Сіар Арафат, провідник палестинців, у своєму виступі перед Палестинською законодавчою радою сказав, що чотириденні переговори в справі відтягнення військ Ізраїля з Гєбруне не дали жодних успіхів і тому треба бути готовим „на конфронтацію всяких можливостей“. Хоч Я. Арафат не зупинився на подробностях своїх пересторог, то всі зрозуміли, це як натак можливих майбутніх заколотів на зразок тих, що мали місце минулого місяця. Б. Нетаньягу не зареагував на слова Я. Арафата, але один із урядовців Ізраїля зазначив, що було б кориснішим, якщо провідник палестинців виявив готовість іти вперед з переговорами.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 2424-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UINA: (201) 451-2200

Soyuznaya UINA (Eilat): 216 Foodmors Road, Harkonston, NJ 12446

(914) 626-5641; Fax (914) 626-0108; e-mail: uenews@travelink.com

Переводлате на рік \$100.00, на півроку - \$60.00. Для членів УНУСЮ \$75.00 річно, на півроку - \$40. За кожну зміну адреси - \$1.00.

Чеків "money orders" доставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Сивилих

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Наші негаразди

За останніх п'ять років на сторінках українських газет на Заході найчастіше повідомляємо або дискутуємо про події в Україні та про все те, що торкається її долі. Так воно й повинно бути, тут нічого дивного, бо турбуємося майбутністю України та щиро переживаємо її успіхи і невдачі.

Однак коли це зацікавлення Україною починає набувати характеру шукання звичайного сенсационалізму в державі, котра намагається утвердити свою незалежність серед хаосу після розвалу колишньої імперії, хаосу, що його у великій мірі зумисне створюють ті, котрим і досі в головах не вмиється, що Україна — держава самостійна. Ба, що-білше, у цьому нашому захваті оглянення століттями омріяної дійсності — незалежності самостійної держави, ми так всецільо спрямували свою увагу на Україну, що не бачимо, які негаразди починають підкриватися до нас тут, в діаспорі.

Упродовж останнього пів століття українська діаспора була так заабсорбована втриманням духового і культурного надбання українства та в переданням любові і зрозуміння до нього наступному поколінню, що мало, а то може й зовсім не застановлялася над тим, які далі були, коли настане та велична хвилина, що її чекало багато поколінь — вільна Україна. Треба подивитися правді в очі та визнати, що ця подія для нас така була несподіваною, а ми на неї не були надто готові, зокрема коли справа про організовану українську діаспору, її установи та організації.

Досі мали попередники, а описати ми, звичайно знаходили нові та цікаві заходи, щоб заохочувати громаду до великих діл, і свідком того є такі факти, як організування і установалення Українських Церков, які на початку стали прибіжниками нашим першим іммігрантам у чужині, створення УКА — Українського Конгресового Комітету Америки, КУК — Комітету Українців Канади, установ, які відіграли велику роль в організаційному житті громади, ЗУАДК З'єднаного Комітету та його відповідника в Канаді, котрі прийшли з численною та кончею моральною і матеріальною допомогою українським втікам у переселеннях таборів Німеччини та допомогли з їхнім переїздом до країн нового поселення. Моментальне видання Української Енциклопедії в Сарселі, здвиго кількох поколінь українців Америки і Канади на відкритті пам'ятників Тарасові Шевченкові у Вінніпегу і Вашингтоні, встановлення катедр українознавства у Гарвардському університеті, маніфестаційних акцій в обороні ув'язнених правозахисників і діячів культури в Україні та цілий ряд інших важливих подій, котрі не місце тут вихроувати.

Однак від часу проголошення незалежності України діаспора, виглядає, наче б то розгубилася. Правда, що з цього часу тут і там виникли спонтанні допомогли акції України, але ні одна з них не дорівняла такій всезагальній організованості, як вище згадані. Особиста допомога рідним і знайомим та допомога окремим організаціям продовжується, але це краплина у морі потреби.

Все ж такі, за ці останні роки від проголошення незалежності України відчувалася в українській громаді занепад ентузіазму до спільного громадського діла. Коли придивитися ближче, можна зважувати занепад членства в організаціях, зникнення установ першої вагомості — церков, шкіл, мистецьких і культурних клубів, преси і видавничих та найбільш відчувалася занепад української мови. З усього видно, що українська діаспора спочила на лаврах миттєвості і вирішила, що раз Україна стала вільною, то наше діло закінчене. Слабке це оправдання, — нібито вже немає потреби плекати тут культуру, бо можна привезти з України, непотрібно організовувати громади, яка б виступала в обороні України та всього українського мовляв, якщо існують амбасадати, то навіщо мати молоді, громадсько-культурні і громадсько-політичні організації? Навіщо мати школи українознавства, коли можна післати дитину на вакації в Україну? Такі ось аргументи можна почути чим раз частіше.

Проте найбільше болочим є те, що наша громада, крім усього сказаного, не зуміла спостерегти цих негараздів, що нишком-тишком знайти собі місце серед нас, і виховати належної зміни. Правда, тут і там трапляються поодинокі явища гідного наслідства, але вони рідкі та нечисленні.

Все ж такі перший крок у правильному напрямку зроблено — недолік зважано і тепер треба попрацювати, щоб заново віднайти от в цілому занедбану діаспорну традицію — виховати нову зміну, котра зуміла б запевнити майбутність української громади поза кордонами України.

Ярослав Гайвас

ЧИ В ЕВРОПІ ПОСТАНЕ ІСЛЯМСЬКА ДЕРЖАВА?

Коли б п'ять або більше років тому хтось запитав, чи в недалекому майбутньому може постати іслямська держава в Європі, його мали б за серйозного. А це стався на наших очах — завдяки різним державам на чолі з США. Хоч опозиція проти цього зростає, особливо в Європі, і навіть у США щораз голосніші критичні голоси, але справа зайшла так далеко, що спинити її нелегко, хіба звісти до таких форм і розмірів, щоб вона ні для кого не була небезпечною.

Страшне минуле і небезпечне майбутнє

Європейські занепокоєння виростають з певного історичного досвіду і певних сьогоденних тенденцій в іслямському світі. Після здобуття Константинополя, центру православія, в 1453 році і знищення візантійської імперії, турки крок за кроком здобували нові європейські терени й опанували морські води. На поневолених народи вони наклали суворий режим, намагаючись підбити їх на іслямську релігію, яка була духовним ядром їхньої завойовницької політики. Дві великі битви, які виграли проти Османської імперії європейські народи, спинили цей наступ, але, як виявляється, не назавжди, хоч європейські сподівалися цього. Цими битвами була французько-турецька під мислом Тур у південній Франції, яку виграє король Шарль Мартель (Молод), і битва під Віднем 1683 року, в якій узяти участь різні європейські народи, а між ними відділи українських козаків, що були частиною армії під команду польського короля Яна Собеського. Після переможної битви під Віднем, в якій уцент розгромлено турецьку армію, в Європі загально вважали, що турків раз на завжди прогнано і вони вже ніколи не повернуться.

Однак після битви під Віднем Османська імперія ще цілі століття панувала над Балканами. Також на півдні України вона ще мала свою окупаційні сили, але, з огляду на її внутрішні ослаблення, ті сили поступово втрачали свої завойовницькі можливості. Саме в той час на Балканах турки зміцнювали свої впливи, ослаблюючи тамешні народи і навартаючи їх на іслам. Так стала мусулманською Боснія.

Антинаціональний фундамент і вибори

Всякі спроби полагати мирно післягосподарські конфлікти сербів, хорватів і боснійських мусульман не вважалися, і врешті-решт Вашингтон вирішив не обмежуватися політичними заходами, але вислав до Боснії свій 20-тисячний корпус, чого постіжно домагалися європейські народи. Вже від довоєного часу американські чинники зміцнювали збройно Хорватію і робили все можливе, щоб боснійці втрималися у своїй боротьбі з сербськими націоналістами, які створили свій уряд на теренах Боснії і свої збройні сили, значно сильніші від боснійських. Коли ж боснійські серби не поступилися, Вашингтон остеріг, а відтак збомбив цілий ряд

осередків і баз сербських збройних сил в Боснії. Сербія нібито участі в тій збройній боротьбі не брала, але боснійським сербам помагала. Після застосування американцями зброї боснійські серби погордилися на поступки. Так дійшло до відомих переговорів в Дейтоні, Огайо, на яких американський заступник Державного секретаря Річард Голбрук представив американські умови, а друга сторона, тобто хорвати, боснійці і боснійські серби їх прийняли.

Умови були прості: всі три народи годяться на спільну політично-адміністративну державу. Було спільний уряд, зформований з представників тих трьох народів, по черзі мали б президентувати так, як це є в Швайцарії, вибрані лідери тих трьох народів. З метою утворення найвищої влади 14-го вересня відбулися вибори. Їх мало перевести і контролювати Організація безпеки і співробітництва в Європі, в цей спосіб були переступлені національні традиції та вимоги, що їх висувають серби, а також, хоч з меншим натиском, хорвати. Хорватам така розв'язка відповідала, бо тим часом американці дозобувалися їх, і коли вони почали спільний з боснійцями наступ проти сербів, то поважно їх розгромали.

Таким чином відкинуто доперішню європейську практику: обміни переселення національних меншин після зміни ліній кордону — так, щоб охочі перейшли на постійне жительство в етнічних межах свого народу. Розв'язка в Боснії зараз виглядала нереально, була несприятливою і проти історичних традицій. Народи, що цілі століття вели боротьбу за свої суверенні держави і збирання у єдиних межах своєї етнічної спільності, мали дозволити віддати частину своєї території і людям до нової, неетнічної держави.

Врешті прийшли вибори. Були національні провідники, які хотіли прилучитися до національних держав, і були ті, що хочуть творити одну державу з трьома різними народами поза своїми національними кордонами. Вибори пройшли, як і передбачалося: перемогли національні провідники, й то величезною більшістю, а речник іслямської Партії каті і дотеперішній президент Боснії Алія Ізетбегович дістав найбільше голосів і став новим президентом.

Ізетбегович відразу дав до розуміння, що Боснія буде під повною контролю мусульман, а інші будуть звичайними меншостями. Лідер боснійських сербів Мамчичо Крайшник заявив, що серби хочуть з'єднатися зі своїми братами у Сербії. Лідер боснійських хорватів Крезмір Зубак теж не проти об'єднання з Хорватією, але покищо не виступає за це активно, бо нібито існує спеціальна умова між Хорватією і Боснією. А Ізетбегович заявив, що всі обрані представники можуть виконувати свої державні функції після зложження присяги на вірність, конституції Боснії — Герцеговини і приїзду до Сараєва, її столиці. М. Крайшник відкинув це.

А що далі?

Справа непростата. В урядовій Іслямській демократичній партії акції виразно перемагають сили іслямського фундаменталізму. Зростає вплив Ірану, Лівії та інших іслямських країн. В Боснії залишилися іранські бойовики, яких прислав Іран на допомогу боснійцям, за мовчазною згодою Вашингтону позується їх з боснійцями безупинно, бо іранці нібито подорожувалися з боснійцями і їх викладати не можна. А їх є багато, хоч офіційно вважається, що тільки двісті. Американські спостерігачі бачили їхні групи в різних місцевостях. Іранський абасалор поводить в Сараєво, як у себе вдома. Іранські бойовики стоять великою залогою, як охорона іранської амбасадати, і в американських засобах масової інформації множаться голоси, що у всьому винні європейці та Європейська Рада, бо через їхню неактивність Річард Голбрук домігся такої угоди в Дейтоні, з якою тепер не знати, що робити. Деякі спостерігачі твердять, що вибори були не тільки несправедливі, але й недемократичні — інші кажуть, що 30-тисячя перевага у голосах Ізетбеговича над Крайшником є фальшивкою, бо в цілому ряді виборчих дільниць віддано більше голосів, ніж було записано у управлінні голосувачів. Але Організація безпеки і співробітництва в Європі, яка відповідала за вибори, потвердила, що вибори дійсні і що їхні висліди послужать стабільності в країні.

Володимир Банан

Альбом Михайла Мороза

Альбом Михайла Мороза, виданий Музеєм мистецтва Ля Салі університету, є цінним унікалом на нашому видавничому полі. Директор музею Даниїл Бір підкреслює в своєму вступному слові широке знання Мороза малювати як українського, так і світового. Відкриває в його працях любов до своєї батьківщини і Церкви, шанування рідних мистецьких традицій, як також зрозуміння мистецтва Європи і Америки. Ряд чорно-білих світлин історичної вартості та значення, такі як батьки мистця, світлина учасників мистецької школи Новаківського відкривають альбом.

Вступна стаття Володимира Овсійчука та далі Святослава Гордицького, Михайла Острожського, Богдана Стебелівського чітко характеризують Мороза як мистця і людину.

Володимир Овсійчук в першому реченні характеризує Мороза як людину одержиму мистецтвом і любов'ю і рідної землі. Його духовність формувалася під впливом батьків, рідного докільця, яка повила його в життя насиченого любов'ю, що цього народу та глибоко вірою в Бога, що до вело його до величких постатей нашого релігійного життя, а це, до Митрополита Андрія Шептицького та Патріарха Ісидора Сніпого, мастацтвичі портрети яких він нам залишив.

Цілий ряд визначених мистців наших часів були його друзями. Коли батьківщина потребувала, він захищав її з зброєю в руках.

(Закінчення на стор. 3)

З ЛІСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Подяка письменниці

Прощу помістити кілька моїх думок до статті шановної Ольги Мак на тему української мови та українського правоспису.

Почуваюсь до милого обов'язку зложити щиро подяку за листи письменниці О. Мак за її точні висноження в справі української мови та українського правоспису, які цілий час зазнавали різних ударів зі сторони Росії.

1929 року українські науковці-мовознавці зі східних і західних земель не звертали уваги на введення зрусифікованої мови серед української громади.

Ділячись за наказами з

Палагата, Ілл.

Д-р Богдан Боднарчук

Діє „Просвіта” в Україні

1

Влітку цього року ми з дружиною знову відвідували Україну і зустрілися із проводами обласних осередків Товариства Української Мови „Просвіта”. Товариство Української Мови (ТУМ) — Чикаго за минулих п'ять років вислало 450 папок української літератури (73,500 одиниць), вартістю понад 500,000 дол., до всіх обласних осередків (25) в Україні. Ціллю нашої подорожі було ознайомитися із сучасною працею ТУМ „Просвіта” по цілій Україні. Перший тиждень нашої подорожі відбувся перед прийняттям Конституції України.

Першим ми відвідали осередок у Тернополі. Там ми мали честь бути на офіційному святкуванні 120-річчя обласної „Просвіти” у Драматичному Театрі ім. Шевченка, де було присутніх 600 осіб. Тернопільська „Просвіта” очолює Богдан Голубчик. Це Товариство просвітан є найбільшим в Україні: обіймає 1,045 місцевих осередків із 27,560 членами. Тернопільська „Просвіта” створила „Молоду Просвіту” і видає газету „Русалка Дністрові”. На жаль, вони не мають свого будинку, а перед 1939 роком мали аж три. Тепер пробують дістати ці будинки назад. Хоч створила щодо впровадження української мови в тут досить добра (в порівнянні зі східною Україною) просвітанська комісія, призначена з місцевою адміністрацією, але Б. Голубчик не задовольняється. Це дуже енергійна людина, яка бажає якнайшоріше українізувати всі прощарки суспільства.

На святкуванні в Тернополі ми також зустрілися із провідом „Просвіти” у Хмельницькому. Віталій Машко з головою обласної „Просвіти”. Вони пробують творити „Молоду Просвіту”, видали книжку „Голод на Поділлі” і провели конференцію, присвячену 90-річчю „Просвіти” у Хмельницькому. Громадсько-політична ситуація у Хмельницькому набагато гірша, як у Терно-

полі, тому що з 12 обласних депутатів лише 4 є демократами. Іншими словами, більшість депутатів не є прихильними до українців.

Наступна область, яку ми відвідали, була Рівненська, де раніше головою був Борис Степанішин, а тепер є депутат Володимир Контунець. Тутешня „Просвіта” лишилася нам дуже позитивні враження: більшість членів проводу є оптимістами, нічого не просили і радили нам все поміч послати на схід України. При „Просвіті” діє дуже добре організована бібліотека (тут багато книжок, присланих нами): кожного четверга мають виклади у Народному університеті і видають свою газету. Ми мали нагоду також відвідати Острозьку Академію, з якою співпрацює „Просвіта”. В товаристві посадики Острогу Миколи Грещука ми оглядали Академію, де ректором є Ігор Пасічник. Це мотор, а не людина: своєю працею показав, як багато можна зробити за такий короткий час. На першому році навчання тут було 270 студентів, а на другий рік планують мати ще 170 студентів. Академія займає дуже гарне приміщення. Взагалі і Львів, і місто Острів (де знаходиться замок князя Острозьких, в якому зберігаються старі першодруки книги українського друкарського письменства) має великий потенціал як туристичний об'єкт. Бібліотека Академії є досить маленька і конче потребує наукових книжок, енциклопедій і т. д.

З Рівного ми поїхали до Луцьку, де обласну „Просвіту” раніше очолював письменник Петро Мах. Він заявився нам і виявився дуже енергійною особою, не дав нам ні „одної вільної” хвилини відлітнути. Хотів все показати за короткий час. Із Луцьку ми також виесли надзвичайно добре враження. Відбулася дуже цікава зустріч з громадськими провідниками. Провід думав оптимістично, нічого від „діаспори” не вимагає

(просили лише „Літопис УПА”). Також радили всю нашу поміч послиати в східні області України. Із одержаної літератури (від ТУМ-Чикаго) мають дуже добру картотеку в бібліотеці юного читача. Деяку літературу використовували вже у написанні дослідницьких праць. Ми мали нагоду бачити, як у „Просвіті” студенти жили на ту літературу. Обласне управління досить добре співпрацює із просвітянами. В товаристві заступника посадики Луцьку ми відвідали тамшатинок, в'єзнів Луцької торгівлі, які були розстріляні НКВД перед приїздом німців.

Відійшов із керівником управління культури області ми мали нагоду побувати у „відкритому музеї” на полі, де відісторіє старі польські хати.

„Просвіту” у Львові очолює поет Роман Лубківський (перший амбасадор до Чехо-Словаччини, а тепер депутат), а головою Ради Товариства є інж. Арета Павличенко. До Львова, і взагалі до обласних товариств ТУМ — „Просвіта” в західній Україні, наш ТУМ — Чикаго вислав пропорційно менше літератури, ніж на південь і схід України. Поперше, тут менша потреба, як на львівській Україні, а подруге — майже всі осередки на західній Україні пробують видавати українську літературу власними силами. У Львові Товариство „Просвіта” має свою досить велику видавничу сітку і багато виданих нею книжок львів'яни вислали в східні і південні області України. Вони також працюють із молоддю, військовиками, на автомобільних заводах, видають свою газету „Просвіта”, ведуть освітні програми по школах. При „Просвіті” діє активна кредитівка, яка начислює 200 членів, „Просвіта” співпрацює з 1-ю Українською приватною гімназією. Ми мали нагоду що гімназію відвідати: директором тут є Галина Софінська, яка в досить тяжких економічних умовах поставила що школу на високій рівень. У цій школі викладають англійську мову і їм дуже потрібно англійських підручників, які надаються до середньої школи. Львівська „Просвіта” дотепер вже досить багато видрукувала цінних книжок, але там потрібно нових друкарських машин.

(Продовження буде)

Екзекутива УАКР...

(Закінчення зі стор. 1)

Йорк Таймс" чому не поміщено нічого про нову Конституцію України і за протестував проти тенденційної статті, що "Українська зоря вигасає" у журналі "Форбс". Звернувся листово до конгресмена Вільямса Волфа з проханням підтримати в Конгресі пропозицію сенатора Мічела МекКонелла надіслати 22 м.д.д. України. Телефонуввав або вислав факсом листи до сенаторів і конгресменів з проханням у свій самий справі, а також у справі резолюції конгресмена Гілмана з нагоди 5-ї річниці незалежності України.

У справі переговорів з представниками УККА і Безсторонніх організацій для створення нової єдиної централі звітності: Є. Стахів, О. Труш і В. Прощин. Досі відбуло 11 засідань і на них узгоджено 90% всіх точок з'язку складу президії нової централі під назвою Конгресс Українців Америки. На чергових нарадах треба устатити склад екзекуції і вибрати Підготовчий комітет для скликання надзвичайних об'єднаних зборів. До Статуту комісії увійшли від УАКР: Осип Труш і В. Сохан, від УККА: Євген Гановський і Йосип Лисогір, а від Безсторонніх організацій: д-р С. Ворон і Ірина Курочка.

Представники УАКР і Безсторонніх організацій опрацювали проект статуту для нової централі і передали його до УККА для узгодження. Рішення продовжувати переговори аж до успішного закінчення.

СБУ не підслухує...

(Закінчення зі стор. 1)

юрі приїхали. І саме 26-го вересня у газеті з'явилася таття під заголовком "Зв'язківського хотіли прирати". І в той день до Олени вийшли два генерали.

Та ж газета 2-го жовтня повідомила, що "жуків", або "клопів" виявив сам Л. Бородич 25-го вересня. Міністер МВС Дрій Кравченко довідав про це 27-го, оскільки да дні був за межами Ісва. Він створив спеціальну комісію для розслідування цього факту, до комісії увійшли і представники СБУ. В телефоні слухавши справді виявили пластинку, що змала звукову інформацію і про це повідомили, але наступного дня спростували, вірніше, почали пояснювати, що пластинка не знімала звук, а навпаки захищала від стороннього втручання.

Сам Л. Бородич заяв-

Тому, що у Львові заіснувало непорозуміння між місцевим життєвиським організацією і Мисью Радоу у справі старинного життєвиського цвинтаря. Є. Стахів урвав телефонічно голову Обласної Ради і Державній адміністрації у Львові М. Горня плаготити це непорозуміння, яке сьогодні шкідливо для України. Є. Стахів і Р. Барановський зверталися факсом до генерального консуляту в Нью Йорку і телефонічно до української амбасаді у Вашингтоні у справі приїзду до Норфолку, Вірджинія, українських моряків, з проханням не допустити до того, щоби їх вітали російські священики і російські офіційні чинники, як про це повідомляли затурбовані чим українські громадяни з тереу.

Р. Барановський подав до преси репортаж з нарад Екзекутив 15-го червня, що повинся у "Свободі" к. 137 з 19-го липня і в "Народній Волі" к. 30 з 25-го липня і зго-товив, "Бюлетень УАКР" к. 2 за біжучий рік, вислав факсом gratulatsiyni листи до Президента Л. Кучми і голови Верховної Ради О. Мороз з нагоди скликання Конституції, а голова У. Дячук вислала gratulatsiyni листи до української амбасаді у Вашингтоні з нагоди 5-ї річниці державності України.

Андрій Ластовський був головою Комітету для відзначення свята державності України у співпраці з Мисією України до ООН, генерального консуляту в Нью Йорку, УККА і УАКР, організував і проводив імпрезу, що відбулася у готелі Валдорф-Асторія.

вив, що згоден з висновками комісії й не має наміру звинувачувати ні МВС, ні СБУ. "Якщо вони і слухали мене, то нічого страшного в цьому немає. Може це і добре. Набагато страшніше, як-що формально записували наші міліційні працівники на замовлення банди дитини", — сказав Л. Бородич.

Група українських парламентаристів 3-го жовтня звернулася до Генерального прокуратора з депутатським запитом на вимогу надати їм інформацію щодо фактів підслуховування телефонів державних службовців, зокрема, першого заступника міністра внутрішніх справ України Л. Бородича, адвокатів В. Боженка, О. Мороз сказав, що парламент повинен частіше привертати увагу громадськості до подібних фактів, оскільки вони є непоодинокими і в середовищі народних депутатів України.

Володимир Процик брав активну участь у підготовці свята державності України в Нью Йорку, в Конгресі у Вашингтоні і у поширенню засіданні Української Всеукраїнської Координаційної Ради в Києві 22-го вересня.

Іж. Михайло Нич брав активну участь у Всеукраїнському комітеті для відзначення 5-ї річниці державності України у Філадельфії і у Фестивальному комітеті громад Метрополітальної Філадельфії — УАКР і Департаменту розваг Філадельфії для підготовки Українського фестивалю музики, співу і танців, що відбувся 23-го вересня.

Ольга Нич з'являлася про діяльність Головної управи Українського Золотого Хреста — Відділ дитячих таборів у Лігаві на оселі ім. О. Ольжича і висловила подяку Президії УАКР за щепу допомогу, яка уможливила дітям з України перебування в таборі.

Андрій Шевченко подав касовий звіт і стан каси на день 20-го вересня. Кредитівка "Самомоцні" к-о ч. 11047 з 7,399.51, к-о ч. 16611 — (Відродження України) 11,455.08, к-о ч. 19088 (Фонд Голулу) 12,000.01 і українська православна кредитівка к-о ч. 2507 (Вашингтонське бюро) — 14,487.45 дол.

У надісланому звіті голови Метрополітальної Відділу УАКР і Ді-

КАРЛ БІЛЬДТ, ОДИН ІЗ ОФІЦІЙНИХ осіб відповідальних за громадський аспект бойовиського мирного договору, звернувся до закордонних миротворчих військ залишитися у Боснії до 1998 року, щоб уможливити цій країні відбудову з воєнної руйни. Виступаючи в Лондоні, він також звернувся до Європейського союзу, щоб виготовити сильний стратегічний план, який міг би стабілізувати та відбудувати цей південносхідний регіон Європи. Нині у Боснії знаходиться 53,000 миротворчих військ під командуванням НАТО, але їхній мандат кінчиться 20-го грудня цього року.

ТІЛЬКИ ОДИН ДЕНЬ ПІСЛЯ СВОГО повернення з Брюсселі та відвідин там головної квартири НАТО, Александер Лесбей, дорядник для справ державної безпеки Росії, гостро скритикував плани поширення НАТО на країни Центральної та Східної Європи. Він також у своїй критичній промові НАТО поставив питання, чи ці плани в буд-який спосіб забезпечать кордони Росії, чи навпаки стануть можливою загрозою. Для того щоб чітко продемонструвати свої сумніви він навіз для прикладу Ірак і американську ракетну інтервенцію після маршу іракських військ на північ у регіоні куїрда. Після його поверноту до Москви колишнього генерала скритикували за те, що не знімав жодних концесій від НАТО, на що він відповів звинуваченням у сторону своїх конкурентів, що програвали можливість поліпшити співкування з країнами НАТО.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ ПЕРЕВІБОРКА кампанія републіканського кандидата Роберта Дола спромоглася на більше заплановані з'їзди сторони виборців, зокрема в стеїті Огайо. Причиною цього підвищеного зашквнення була не тільки більше особиста можливість Р. Дола зустрітись з виборцями з уваги на дводенну автобусову поїздку по загаданому стеїті, але в першу чергу присутність на цій поїзці колишнього голову керівників штабів американських збройних сил Коліна Повелла. Аналітики твердять, що підтримка та особиста поява колишнього генерала з Р. Доллом може тільки допомогти.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ федерального прокуратора у Мангеттені Мері Джо Вайт, минулого тижня після щорічного слідування викрито, найбільшу шахрайську операцію в ділянці пропонування цінних паперів і акцій. Вже заарештовано 36 осіб інших 10 буде ув'язнено в кількох наступних днях і згідно з інформацією цього ще не кінець. Всіх їх ошкаржено у підкупі брокерів, щоб пропонували купувати цінних паперів невідомим маленьким фірм, які не мають жодних вглядів на біржі. Офіційні чинники повідомили, що серед ув'язнених — три особи, котрі займали керівні становища у фірмах, цінні папери яких рекламували і пропонувано підкупом серед брокерів.

Альбом...

(Закінчення зі стор. 2)

Пробування в Німеччині дає йому нагоду малювати баварські гори та озера. Це картини переважно коричневої краси і не детально відданого світлим. Помітне вже в них наростання і змінення неспокою, що з повною пасією проявляється в картинах американського пе-

роїт інж. Зенона Васильевича сказано, що відбуло два засідання Управи. 7-го липня відбувся на оселі "Діброва" традиційний пікнік Відділу, 6-го вересня заходом Метрополітального Відділу УАКР, Південносхідного Відділу УККА і Комісії для економічних зв'язків з Україною відбулося відзначення 5-ї річниці державності України.

Були присутні амбасадор України до ЗСА д-р Юрій Шербак з дружиною Марією, генеральний консул з Чикаго Віктор Кирик, консул для економічних зв'язків Юрій Павлов, радник амбасадора д-р Ярослав Войтов, сенатор штату Делавар конгресмени Бонор і Сендер Левін і замість перешокого, жененого губернатора Енглера його секретар для економічних справ Дар Ротвел. Того ж дня вранці амбасадор відбув наради з фірмою Джернал Мотор і підписав договір про співпрацю стеїту Мишиген з Україною, а радше з округу Запоріжжя. Вечером відбувся бенкет з участю колу 600 осіб, на якому головним промовцем був амбасадор д-р Шербак. 7-го вересня відбулася зустріч амбасадора з представниками української громади в "Українському селі". Відділ запрошений на наради усіх більших етнічних груп у Метрополітальному Діроїті для наладнання співпраці.

Так, і в ховалі, як геріно, з'їхалося багато людей з ділі Галичини, трос священників відправляло покрову Панакхид, колишні політ'язні — воїни УПА сагували над їх могилу з козацької гармати. Проводжали в останню путь жінку-воїня, жінку-героїню, жінку, що піднялася вище за сунте і сповнене страждань життя.

Народилася мама 1-го квітня 1925 року в селі Залужка, в під самим Галич, що під Петрівши — нащадків воеводи князя Данила Галицького. З наймолодших діт вже включилися в боротьбу за Українську державу, вступивши до юнацької мережі ОУН. Все їх сім'я боролася. Сестра Міля керувала жіночим підпіллям на тих теренах, а брат Слава, який був надраюним боляком, — каведистам вдалося аруштувати аж у 1952 році в надвірнянських лісах. Його зрадили...

Матір же аруштували, як зв'язкову підпілля, відразу після війни, коли це вилучила в десятих клясі Галицької гімназії. Але "шафетув", як тоді називали повідомлення, мати виступила знити, і як її не мордували, не виказала нікого і нічого. А коли на суді зачитували її вирок — 10 років каторги, то ще й сміялася. Судді лютують: "Чого, бандерівка, смієшся?" А вона каже: "Сміюся, що мало дали!" Такою, що стоїть вище над усіма бідами і до дає духу й сили волі всім, кого коло неї, ми і знали нашу маму все життя.

Усі 10 років вона відбула у Колімиських таборах, отам, недалеко вже й до Аляски, як це казали, "де біді неможі хотять". Про героїзм, мужність і витривалість українських жінок в умовах концтаборів Далекої Півночі можна писати цілі

У понеділок, 9-го вересня 1996 року о годині 12:30 нощі перестало битися серце надйоржчої для нас людини, нашої мамі — Стефанії Січково. Перестало битися після важкої дохвірної неуги і мук. Тяжко, страждичий і героїчне було життя, і тяжко була смерть. Але з честю несла свій хрест до кінця. Вона перемогла це життя, а не вона перемогла її. Бо це була жінка-борець, жінка-героїня, це був символ української жінки, що все своє життя до останку віддала боротьбі за свободу України. І навіть заповідала нам не платити на її могилі.

Так, і в ховалі, як геріно, з'їхалося багато людей з ділі Галичини, трос священників відправляло покрову Панакхид, колишні політ'язні — воїни УПА сагували над їх могилу з козацької гармати. Проводжали в останню путь жінку-воїня, жінку-героїню, жінку, що піднялася вище за сунте і сповнене страждань життя.

Народилася мама 1-го квітня 1925 року в селі Залужка, в під самим Галич, що під Петрівши — нащадків воеводи князя Данила Галицького. З наймолодших діт вже включилися в боротьбу за Українську державу, вступивши до юнацької мережі ОУН. Все їх сім'я боролася. Сестра Міля керувала жіночим підпіллям на тих теренах, а брат Слава, який був надраюним боляком, — каведистам вдалося аруштувати аж у 1952 році в надвірнянських лісах. Його зрадили...

Матір же аруштували, як зв'язкову підпілля, відразу після війни, коли це вилучила в десятих клясі Галицької гімназії. Але "шафетув", як тоді називали повідомлення, мати виступила знити, і як її не мордували, не виказала нікого і нічого. А коли на суді зачитували її вирок — 10 років каторги, то ще й сміялася. Судді лютують: "Чого, бандерівка, смієшся?" А вона каже: "Сміюся, що мало дали!" Такою, що стоїть вище над усіма бідами і до дає духу й сили волі всім, кого коло неї, ми і знали нашу маму все життя.

Усі 10 років вона відбула у Колімиських таборах, отам, недалеко вже й до Аляски, як це казали, "де біді неможі хотять". Про героїзм, мужність і витривалість українських жінок в умовах концтаборів Далекої Півночі можна писати цілі

Усі 10 років вона відбула у Колімиських таборах, отам, недалеко вже й до Аляски, як це казали, "де біді неможі хотять". Про героїзм, мужність і витривалість українських жінок в умовах концтаборів Далекої Півночі можна писати цілі

Поворот у ріні сторони

Цього року Василь Вінтонів з Байону, Нью Джерзі, побував у селі свого народження Солуна на Долинці, Україна. Захотів розповісти В. Вінтонію про зустріч з різними красами, діями враженнями від спілкування з одеситами після довголітньої розлуки.

Радію дала свого сина рібна земля. Запросили, між иншим, В. Вінтонію й на зустріч з учителями та педагогами місцевої школи. Як задуху про той щасливий день, В. Вінтонію надіслав до редакції "Свободи" вірші сільської учительки Р. Василенко "Приймай, Україно, синів!", якого друкуємо онизу.

ПРИЙМАЙ, УКРАЇНО, СИНІВ!

Нас розкидала доля по світи,
Та душа українська чеїте.
Басато нас лишилося в чужій землі навіки,
Але найбіна змін а в нас росте.

Пригадається била хата,
Старенька мати край воріт,
Аж чимали жде хоч вісточка з чужини,
Від дітей рібненьських одаті.

На кожне свято і неділю
Білим обрусом застеляє стіл.
І накриває всім, чим може, мати,
У вагу ставить незабудку й чистотіл.

І вірять мати в нас прийдешній,
Що Україна буде вільна провітати,
Що діточка її прилинуть із чужини,
І знову посадять калину біля хати.

І ось настала та година,
І дождожданий час прийшов.
З'їжджаються на рібну Україну —
Хто на чужій землі притулок сів знайшов.

Приймай же, Україно-нецько,
В обійми всіх своїх синів.
Вони готові і життя віддати,
Аби лиш відвернути ворогів.

Р. Василенко,
вчителька Солуцької школи, Долинський район,
Івано-Франківська область, Україна.

1-го вересня 1996 р.

Син про свою матір

рі, маму зразу витягнули попір руки з камери, а мене — в штрафний ізолятор. Цей епізод якраз показує, як мати пережила за честь не лише свою, а й честь кожного члена родни, і воля бачити його мертвого, ніж такого, що проявив слабкість і покійрність ворогам України. Тож чим могли ми при такому вихованні з раннього дитинства вирости іншими, ніж вирости? І величезна заслуга в цьому матері. Як тут не згадати слова з Біблії, про те, що Бог так любив людей, що віддав заради них свого сина.

І гадуваю, як у нас в хаті майже на кожне свято збиралася гості — політ'язні, колишні повстанці — і ми, малі, слухали їх безконечні спогадки про боротьбу, про сібирські і колімиські табори, як у нас у хаті завжди гомілоно співали: "Ти воскреснеш, мого Україно!"

Людські такі пісні, про які ніколи боявся в ті часи гадувати навіть пошепки. Але хто боявся, той до нас не заходив — ім було соромно подивитися наші мамі в очі. Тому наша сім'я була на чорному списку КГБ під числом 1, і життя було не з медом.

Але ми були щасливі, бо були вільні духом. Коли ми всі трос сиділи по тюрмах — тако, я і брат, то мама моталася поїдті тюрми на побачення по цілій Україні, а коли нас із побачення раз за разом оголошували "тримала" голодники поїдті зонами, писала протести, підтримувала нас морально, як могла. І не один з в'язнів зазирив мене і відверто говорив: "Нічого би не хотів тати у житті, як мати так мати. Ти щасливі, бо з такою матір'ю і тюрма не страшна". Хто-хто, а в'язні знали цю материнську жіночій відданість, безстрашність і підтримку. І слова їхні були справедливі. І ще в ті часи, коли ми всі сиділи в тюрмах, мати разом з політ'язнями Ісифом Терелесю і о. Будзінських організує трос "Комітет захисту Української Греко-Католицької Церкви", регулярну видають "Хро-

ній син Василь. Комітет в обороні прагнучих і церкви в Україні — "Хроїка Української Католицької Церкви".

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

Поворот у ріні сторони

Цього року Василь Вінтонів з Байону, Нью Джерзі, побував у селі свого народження Солуна на Долинці, Україна. Захотів розповісти В. Вінтонію про зустріч з різними красами, діями враженнями від спілкування з одеситами після довголітньої розлуки.

Радію дала свого сина рібна земля. Запросили, між иншим, В. Вінтонію й на зустріч з учителями та педагогами місцевої школи. Як задуху про той щасливий день, В. Вінтонію надіслав до редакції "Свободи" вірші сільської учительки Р. Василенко "Приймай, Україно, синів!", якого друкуємо онизу.

ПРИЙМАЙ, УКРАЇНО, СИНІВ!

Нас розкидала доля по світи,
Та душа українська чеїте.
Басато нас лишилося в чужій землі навіки,
Але найбіна змін а в нас росте.

Пригадається била хата,
Старенька мати край воріт,
Аж чимали жде хоч вісточка з чужини,
Від дітей рібненьських одаті.

На кожне свято і неділю
Білим обрусом застеляє стіл.
І накриває всім, чим може, мати,
У вагу ставить незабудку й чистотіл.

І вірять мати в нас прийдешній,
Що Україна буде вільна провітати,
Що діточка її прилинуть із чужини,
І знову посадять калину біля хати.

І ось настала та година,
І дождожданий час прийшов.
З'їжджаються на рібну Україну —
Хто на чужій землі притулок сів знайшов.

Приймай же, Україно-нецько,
В обійми всіх своїх синів.
Вони готові і життя віддати,
Аби лиш відвернути ворогів.

Р. Василенко,
вчителька Солуцької школи, Долинський район,
Івано-Франківська область, Україна.

1-го вересня 1996 р.

Св. п. С. Січко.

ніку переслідувати УГ-КЦ". І знову кожен тит день в хаті тотальні обшуки, допити, слідування. Попри ту біду, що впадо на цілу сім'ю, мати заходила в собі сили боротися за народ, за віру, думала, насамперед, не про свої переслідування, а про переслідування Церкви.

Україна і Бог завжди стояли вище в її душі, ніж приті людські щінності. Мати багато зробила для легалізації Церкви, для свободи України. Я думаю, що коли Україна стане Україною справжньою, а не напівершеною, напівомуністичною, перештотує, то в свій такім жінкам ставитимуть пам'ятники. У зв'язку з чим мені задується уривок з вірша повстанця, який загинув. З вірша, якого любила моя мати: "Не жаль мене. Не жаль, о ні! Жаль України, що в мені. Тієї, що умре з мною. Бо інша буде — не такою!"

Спи, мамочко, спокійно. Ми чуюмо, що душа Твоя і після смерті в нас. Ти дала знати мені про свою смерть, бо в ту хвилину спинився мій годинник. Тієї, посвячений з матір'ю Божою і Ісусом, і як я не старався, я не міг вже більше ніколи його завести. Ти любила квати, і коли я татився, що Тобі привезти, Ти просила насіння від квати. Я трос прохання виконав. Я везу Тобі квати, як Ти просила. Вони будуть рости на Твоїй могилі. Ми любимо Тебе, ми знаємо, що Ти жина і дух Твій завжди буде з нами!

Твій син Василь. Комітет в обороні прагнучих і церкви в Україні — "Хроїка Української Католицької Церкви".

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

П.С. В часі смерті св. п. Стефанії Січково її син Василь перебував у ЗСА.

УКРАЇНСКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У ЗСА

ЗАПРОШЕННЯ

на

презентацію двох книжок, виданих Українською Вільною Академією Наук у ЗСА

1995 р.

Василь МОВА (ЛИМАНСЬКИЙ)
„КУЛІШ, БАЙДА І КОЗАКИ“

Слово редактора книжки —
ЮРІЙ ШЕВЦЬОВ

1994 р.

„ОСТАП ЛУЦЬКИЙ І СУЧАСНИКИ“
під редакцією Юрія ЛУЦЬКОГО

Слово про книжку —
МАРТА СКОРУПЬСКА

Презентація відбувається в
неділю 20-го жовтня 1996 р. о год. 2-й по пол.

в будинку Академії
206 WEST 100 STREET
NEW YORK, N.Y. 10025

U.S. SAVINGS BONDS

Ділимося сумною вісткою з нашими товаришами та товаришнями і всіма колишніми мешканцями Зальцбургу, що 15-го вересня 1996 р. по довіг і тяжкій недузі відійшов у вічність наш друг і гімназичний чвств

бл. п. РОМАН ЯСЬКІВ

ПАНХИДА відбулася 16-го вересня в Норт Порт, Фл. ПОХОРОННІ відправи відслужено в церкві Царя-Христа у Філадельфії. Покійного Романа поховано на цвинтарі св. Марії у Фанс-Чейс біля Філадельфії.

Вина йому пам'яті!

КОМІТЕТ УЧНІВ ЗАЛЬЦБУРЬКОЇ ГІМНАЗІЇ

Дружині Лесі, нашої дорослої товаришці, доді Ліді та синові Богданові і родичам складено наші щирі вислови глибокого співчуття.

